

Sygn. akt V U 3184/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek odwołania R. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 października 2014 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 października 2014 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż wnioskodawca R. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu również w okresie od stycznia do maja 2013 roku oraz od sierpnia 2013 roku do marca 2014 roku.

Sygn. akt VU 3184/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 października 2014 r., numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. stwierdził, że R. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach wymienionych szczegółowo w treści decyzji, w tym od dnia 01 czerwca 2013 r. do dnia 31 lipca 2013 r. oraz poczynając od dnia 01 kwietnia 2014 r. Organ rentowy uznał, że wnioskodawca w okresie od stycznia do maja 2013 r. oraz od sierpnia 2013 r. do marca 2014 r. nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na treść przepisów art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 1 i art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. R. B. pismem z dnia 08 maja 2014 r. wniósł o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na ubezpieczenie chorobowe za okres od stycznia do maja 2013 r. oraz za okres od sierpnia 2013 r. do marca 2014 r. Po przeanalizowaniu sprawy, zbadaniu całokształtu okoliczności podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, w tym terminowego opłacania składek na ubezpieczenie chorobowe, organ rentowy nie wyraził zgody na opłacenie składki z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w okresach objętych wnioskiem ubezpieczonego. Wnioskodawca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność nie dokonał zgłoszenia siebie do dobrowolnego ubezpieczenia na formularzu ZUS ZUA w

przewidzianym terminie, tj. od dnia 01 stycznia 2013 r., jednak od dnia 01 kwietnia 2014 r. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie wniosku dorozumianego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł R. B.. Wnioskodawca wskazał, że nie zgadza się z decyzją organu rentowego, ponieważ jest długoletnim płatnikiem składek – nieprzerwanie od dnia 15 marca 1991 r. Początkowo wpłaty dokonywał w dniu składania deklaracji w siedzibie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wielokrotnie podbierał zaświadczenie dotyczące terminowego uiszczania składek. Nigdy nie był informowany o istnieniu zaległości z tytułu nieterminowych wpłat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz podtrzymał argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Dodał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów świadczących o dokonywaniu wpłat drogą internetową w dniu płatności. Z dokumentów będących w posiadaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że wnioskodawca opłacał składki na ubezpieczenie społeczne w formie bezgotówkowej poprzez obciążenie swojego rachunku bankowego od 1 do 3 dni po terminie płatności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. B., urodzony w dniu (...), prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od maja 2013 r. wnioskodawca zadeklarował składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 1.348,67 zł, a od stycznia 2014 r. – 1.354,99 zł.

(bezsporne)

Pismem z dnia 08 maja 2014 r. R. B. zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o przywrócenie terminu do opłacenia składek za okres od stycznia do maja 2013 r. oraz za okres od sierpnia 2013 r. do marca 2014 r. powołując się na fakt dokonywania wpłat drogą internetową w dniu płatności. Wnioskodawca wskazał jednocześnie, że nie posiadał wiedzy, iż zlecone przez niego przelewy były realizowane następnego dnia.

Organ rentowy w decyzji z dnia 03 czerwca 2014 r., znak (...) nie wyraził zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie.

Dowód:

- decyzja z dnia 06 marca 2014 r., raport rozliczeń należności, prośba o przywrócenie terminu z dnia 08 maja 2014 r. – w aktach ZUS),
- przesłuchanie wnioskodawcy R. B. (k. 13, 00:04:14 – 00:08:53 – protokół elektroniczny).

Decyzją z dnia 15 października 2014 r., znak (...), numer (...) organ rentowy stwierdził, że R. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 31 maja 2013 r. oraz od dnia 01 sierpnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. Wnioskodawca nie złożył zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 01 marca 2013 r., zaś od dnia 01 stycznia 2014 r. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie wniosku dorozumianego.

Dowód:

- decyzja z dnia 06 marca 2014 r., raport rozliczeń należności, prośba o przywrócenie terminu z dnia 08 maja 2014 r., decyzja z dnia 15 października 2014 r. – w aktach ZUS).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 j.t.) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast w myśl art. 11 ust. 2 cytowanej ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą polegają dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

Jak wynika z art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

W sprawie bezspornym pozostawało, że wnioskodawca – R. B. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Bezspornym w sprawie było również, że składki z tego tytułu opłacone zostały po terminie.

Przepis art. 14 ust. 1 ustawy systemowej stanowi, że objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a. Oznacza to, że objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4 (ust. 1a). Z kolei zgodnie z ust. 2 powołanego przepisu ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają: 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony; 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie – w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7. W uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a, 3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Powołując się na treść przytoczonego przepisu organ rentowy uznał, że w okresie od stycznia do maja 2013 r. oraz od sierpnia 2013 r. do marca 2014 r. R. B. nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, albowiem składki za wskazane okresy opłacone zostały po terminie. Organ rentowy – w odpowiedzi na stosowny wniosek ubezpieczonego – nie wyraził przy tym zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za wymienione okresy.

W takiej sytuacji rozważenia wymagała zasadność przywrócenia terminu do opłacenia składek na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy systemowej. Sąd kierując się nie kwestionowanymi przez żadną ze stron faktami w postaci uiszczenia przez wnioskodawcę składek na ubezpieczenie chorobowe w należytej wysokości, regularnym opłacaniem składek przez odwołującego się od wielu lat, nie zaleganiem w płatnościach we wcześniejszych okresach, jak również faktem, że uiszczenie składek nastąpiło krótko po upływie wymaganego terminu, uznał, że wnioskodawcy należy przywrócić termin do uiszczenia składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Nie bez znaczenia pozostawało, że wnioskodawca był przekonany o terminowym uiszczeniu składek na ubezpieczenie chorobowe. Powołane powyżej okoliczności jednoznacznie uzasadniały w przekonaniu Sądu przywrócenie terminu i stanowiły „uzasadniony przypadek”, warunkujący przywrócenie terminu w świetle art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej.

Na zasadność powyższego stanowiska wskazał także Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 31 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 1960/13, Lex nr 1509067, zgodnie z którym „uzasadnione jest wyrażenie zgody na opłacenie przez osobę ubezpieczoną składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie, w sytuacji gdy z dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia wynika, że przez długi już okres uiszcza ona składki ubezpieczeniowe z tytułu działalności gospodarczej i jest rzetelnym płatnikiem składek, nie dopuszczającym do powstawania zaległości z tytułu składek wobec ZUS”.

Przepis art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej wskazując, że ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają m.in. od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej za to ubezpieczenie, posługuje się określeniem „składki należnej”. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w

wyroku z dnia 18 kwietnia 2012 r., sygn. akt II UK 188/11, Lex nr 1217208, określenie to nie jest przypadkowe i odnosi się do pełnej składki, a nie jakiegokolwiek składki. Mając zatem na uwadze, że wnioskodawca opłacił składki w wymaganej wysokości, a ponadto przywrócono mu termin uiszczenia ww. składek, uiszczone przez niego składki należało uznać za „składki należne”. Wiązało się to z dalszym ustaleniem, że wnioskodawca w spornych okresach podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Z powyższych względów, Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 października 2014 r., znak (...) numer (...) w ten sposób, że ustalił, iż wnioskodawca R. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu również w okresie od stycznia do maja 2013 r. oraz od sierpnia 2013 r. do marca 2014 r.